

Decyzja
Prezydium KK
nr 76/24

ws. Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2024-2027

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedkłada opinię do Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2024-2027 (zwany dalej WFPF lub Planem).

Wieloletni Plan Finansowy Państwa, w związku z reformą zarządzania gospodarczego w UE, nie zawiera aktualizacji Programu konwergencji ze względu na brak obowiązywania przepisów UE stanowiących podstawę do jego opracowania. Jednocześnie Polska będzie musiała przedstawić w tym roku średniookresowy plan budżetowy i strukturalny.

1. Wobec wprowadzonych zmian w zarządzaniu gospodarczym nastąpi zmiana ustawy o finansach publicznych, której konsekwencją powinna być zmiana ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i instytucjach dialogu społecznego w zakresie terminów, procedur opiniowania nowych dokumentów związanych z procesem budżetowym (np. planu budżetowo-strukturalnego) przez Radę Dialogu Społecznego.

2. Prezydium KK zwraca się o udostępnienie przekazanych do 21 czerwca br. przez KE trajektorii wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych na następne lata, które będą podstawą tworzenia na jesieni średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego, w którego opiniowanie powinni zostać włączeni partnerzy społeczno-gospodarczy.

3. Prezydium KK podkreśla, że nadal istnieje duża niepewność dla przyjętego scenariusza makroekonomicznego związana z ryzykami wskazanymi w dokumencie, takimi jak: dalszy przebieg wojny na Ukrainie, rozwój sytuacji na bliskim wschodzie, które m.in. wpłyną na wzrost cen krajowych, ale także możliwe odpływy uchodźców z Ukrainy - co będzie rzutowało na polski rynek pracy. Prezydium KK podtrzymuje wniosek o przygotowanie scenariusza dotyczącego sytuacji na rynku pracy uwzględniającego powrót części obywateli Ukrainy do Ojczyzny w czasie trwania i po zakończeniu konfliktu zbrojnego.

4. WFPF zakłada, że w bieżącym roku tempo wzrostu gospodarczego w Polsce znacząco przyspieszy w porównaniu z rokiem 2023(0,2%) – realny PKB wzrośnie o 3,1%.

W kolejnych latach nastąpi stopniowe ożywienie gospodarki – w 2025 roku tempo wzrostu realnego PKB wyniesie 3,7%, a w latach 2026-2027 odpowiednio 3,4% oraz 3,0%.

5. Prognozowana inflacja w 2024 roku wyniesie 5,2%, w 2025 r, 4,1%, w 2026 r. – 3,3%. Przedstawione projekcje inflacji budzą wątpliwości z powodu ryzyka wysokich cen energii oraz braku zapowiedzi kontynuacji działań osłonowych w następnych latach.

6. W WFPF założono wzrost tempa spożycia prywatnego w 2025 r (3,6%) i spadek w kolejnych latach (odpowiednio 3,3% w roku 2026 i 3,2% w roku 2027) oraz wzrost tempa spożycia publicznego w 2025 roku i wyraźny spadek w latach następnych. Prezydium KK zwraca uwagę, że nie została zakończona procedura akceptacji II rewizji Krajowego Programu Odbudowy co będzie miało znaczący wpływ na poziom inwestycji publicznych w Polsce do roku 2026.

7. WFPF nie odnosi się w żaden sposób do konieczności zmian sposobu wynagradzania ani jego wzrostu w sferze finansów publicznych, pomimo podkreślenia w dokumencie, że ważnym wymogiem dla zapewnienia nowoczesnego państwa jest sprawnie działająca administracja, rozumiana jako sieć instytucji powiązanych systemem informacyjnym państwa, realizująca ideę otwartej administracji publicznej, wspierająca obywateli i świadcząca wysokiej jakości usługi, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych.

8. W zakresie rynku pracy prognozy jak zwykle są ograniczone do podstawowych parametrów takich jak stopa bezrobocia BAEL, podaź pracy, liczba pracujących oraz przeciętne zatrudnienie, które nie budzą poważnych wątpliwości. Jednocześnie pojawiają się informacje o dużych zwolnieniach np. w Poczcie Polskiej, które budzą niepokój czy jest to zjawisko przejściowe czy początek trendu.

9. W zakresie zabezpieczenia społecznego i wsparcia dla rodzin dokument milczy na temat weryfikacji kryteriów i samych świadczeń rodzinnych. NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę, że w 2024 roku przypada czas weryfikacji progów dochodowych uprawniających do świadczeń z pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i ich wysokości. W tym roku kryteria dochodowe dla wszystkich typów rodzin są niższe niż poziom minimum egzystencji wyliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Zatem podwyższenie progów jest nieuniknione, w obliczu konieczności ochrony osób najbardziej narażonych na skrajne ubóstwo, ale także wobec rodzin, które potrzebują szczególnego wsparcia. Wieloletni Plan nie odnosi się do tych potrzeb.

10. Konieczne są zmiany w systemie ubezpieczeń społecznych polegające na objęciu wszystkich dochodów składkami na ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz likwidacji

odstępstw od nich, dlatego Prezydium KK przypomina o kamieniu milowym KPO A71G, który zakłada pełne oskładkowanie wszystkich umów cywilnoprawnych, z wyjątkiem umów ze studentami poniżej 26. roku życia.

11. Zapowiedziom utworzenia Rady Fiskalnej powinny towarzyszyć uzgodnienia na forum Rady Dialogu Społecznego, w zakresie jej zadań i reprezentacji przedstawicieli RDS.

12. W WFPF brak wyjaśnienia przyczyn spadku w kolejnych latach liczby przeprowadzonych postępowań rejestracyjnych w zakresie produktów leczniczych, wyrobów medycznych i produktów biobójczych.

13. Wobec zapowiedzi zmian dotyczących składki na ubezpieczenie zdrowotne przedsiębiorców Prezydium KK tym bardziej zwraca uwagę na nierównomiernie wyższe obciążenie składką zdrowotną odprowadzoną w ramach zatrudnienia w porównaniu z ponoszoną przez przedsiębiorców.

13. Na krytykę zasługuje brak w przedstawionym WFPF założeń odnośnie zwiększenia kwoty wolnej od podatku.

W załączeniu przesyłamy stanowisko strony pracowników, reprezentowanej przez Forum Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych odnośnie wspólnej propozycji w sprawie wzrostu w 2024 roku: wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej, minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Gdańsk, 24 maja 2024 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

Zastępca Przewodniczącego KK

Sekretarz KK

NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz